

COO
BOO

Sadie

Bleskový
New York Times
Bestseller

Courtney Summers

Sadie

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Courtney Summers
Sadie – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

COO
BOO

Sadie

Courtney Summers

Sadie

Z angličtiny preložila Zuzana Smolinská

*Mojim babičkám, Marion LaVallee a Lucy Summers,
za ich neochvejnú lásku a podporu*

DANNY GILCHRIST:

Dnes máme prekrásny deň. Slnko svieti, na oblohe ani obláčka. Mal som skvelý obed v Central Parku, kuracie shawarma z bistra Shawarma Stop. Ten podnik nám vo veľkom odporúčali naši poslucháči po minulotýždňovej epizóde Najlepšie chránené tajomstvá New Yorku. Zo stanice WNRK, New York, sa hlási Danny Gilchrist. Počúvate *Vždy sme tam vonku*.

Dnes skúsime niečo nové – niečo veľké. Dnes si v rámci pravidelnej šou *Vždy sme tam vonku* pustíme prvú časť našej novej série podcastov *Dievčatá*. Ak by ste si chceli vypočuť viac, na našej stránke si môžete stiahnuť všetkých osem epizód – presne tak, celú sériu! A sme si celkom istí, že *budete chcieť počuť viac*.

Autorom a moderátorom je náš dlhoročný producent West McCray. Čo sa stane, keď desivý zločin odhalí hlboko skryté, znepokojujúce tajomstvo? Presne o tom sú *Dievčatá*. Sú o rodine, sestrách a nevypovedaných životných príbehoch v americkom malomeste. A o tom, čo sme schopní vykonať pre tých, ktorých milujeme... a o tom, akú vysokú cenu musíme zaplatiť, ak sa nám to nepodarí.

A ako mnohé iné príbehy, začína sa mŕtvym dievčaťom.

DIEVČATÁ

PRVÁ EPIZÓDA

(Hrá titulná melódia.)

WEST McCRAY:

Vitajte v Cold Creek, Colorado. Počet obyvateľov: 800

Keď si vygúglíte obrázky Cold Creek, zobrazí sa vám hlavná ulica; sotva bijúce srdce toho maličkého sveta. Každá druhá budova bude opustená alebo zadebnená. Tí najšťastnejší v Cold Creek – čiže zárobkovo činní – pracujú v miestnych potravinách, na pumpe a v iných bežných prevádzkach okolo hlavnej triedy. Tí ďalší musia hľadať príležitosti pre seba a svoje deti v susedných mestách. Najbližšie školy sú v Parkdale, štyridsať minút autom. Navštevujú ich študenti z ďalších troch okolitých miest.

Za hlavnou ulicou sa Cold Creek rozvetvuje do uličiek s ošarpanými domami ako z hry Monopoly, ktorým už dlhšie nepatrí miesto na šachovnici. Ďalej sa rozkladá už len nekonečný vidiek. Diaľnicu pretínajú ako žilky poľné cesty, ktoré buď nevedú nikam, alebo smerujú k skupinkám polorozpadnutých domov či kempov pre obytné prívesy, ktoré sú azda ešte v horšom stave. V lete prichádza pojazdný stánok s bezplatnými obedmi pre deti a ostane, až kým sa nezačne škola: tam majú deti nárok minimálne na dve jedlá denne.

Ak ste prežili celý život vo veľkomeste ako ja, máte pocit, že tu vládne strašidelné ticho. Cold Creek obklopuje prekrásny, ničím nenarušená krajina a obloha, ktorá sa ťahá donekonečna. Západy slnka sú veľkolepé: elektrizujúce záblesky zlatej a oranžovej, ružovej a fialovej; prírodná krása, ktorú nenarúšajú žiadne mrakodrapy. Už len v tom širočiznom priestore je čosi pokorujúce, takmer božské. Ťažko si predstaviť, že sa tu človek môže cítiť ako v pasci.

Ale väčšina ľudí sa tak cíti.

OBYVATEĽKA COLD CREEK:

V Cold Creek skrátka žijete, lebo ste sa tu narodili. A ak ste sa tu narodili, zrejme odtiaľto nikdy nevypadnete.

WEST McCRAY:

To nie je celkom pravda. Máme tu nejaké úspešné príbehy, napríklad študenti, ktorí sa odsťahovali a po skončení školy si našli dobre platené pozície vo veľkomestách. Samozrejme, ide skôr o výnimky než nejaké pravidlo. Aj v Cold Creek možno ašpirovať na vyššiu kvalitu života, než je tá, s ktorou sme sa narodili – ale len pokiaľ človek vôbec privilegium takejto voľby má.

Každý tu pracuje veľmi tvrdo, aby sa postaral o rodinu a nejako sa držal nad vodou. Preto ľudia nemajú čas zaoberať sa detinskými drámami, škandálmi ani osobnou nevraživosťou – obyvatelia Cold Creek si jednoducho nemohli dovoliť zapodievať sa niečím takým.

Až pokiaľ sa to nestalo.

Zvyšky opustenej školy z prelomu storočí, presnejšie budovy s jednou jedinou miestnosťou, sa nachádzajú asi 5 kilometrov od mesta. Školu zdevastoval oheň. Strecha sa prepadla a zvyšky stien sú obhorené. Blízko je jablkový

sad, ktorý postupne pohlcuje okolitá príroda: mladé rastliny, nové stromy a lúčne kvety.

Na tom mieste je niečo takmer romantické, poskytujúce úľavu od okolitého sveta. Je ideálne, ak chcete byť osamote so svojimi myšlienkami. Alebo aspoň bolo. Predtým.

Mňa sem zobrala May Beth Fosterová – dáma, ktorú postupne v tejto sérii spoznáte lepšie. Je to bacuľatá, šesťdesiatosemročná pani so šedivejúcimi vlasmi. Pôsobí ako milá babička, predovšetkým jej láskavý, povedomý hlas, ktorý vás zohreje zvnútra. May Beth má na starosti kemp pre obytné prívesy Sparkling River Estates. V Cold Creek žije celý život – keď hovorí, ľudia ju počúvajú. A všetko, čo povie, zvyknú akceptovať ako fakt.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Bolo to presne... tu.

Tu našli telo.

DISPEČER NA NÚDZOVEJ LINKE:

Tu linka 112. Ako vám môžem pomôcť?

WEST McCRAY:

Tretieho októbra bol štyridsaťsedemročný Carl Earl na ceste do továrne v Cofielde. Je to asi hodina cesty z Cold Creek. Sotva vyštartoval, všimol si na horizonte čierny dym.

CARL EARL:

Začalo sa to ako hocijaký iný deň. Aspoň som si to myslel. Ako vždy: vstal som, dal si raňajky, žene pusu, teda, tak to robím každé ráno. Ale úprimne si neviem spomenúť na nič, čo bolo predtým, ako som uvidel dym a to všetko ostatné...

No... kiežby som na to vedel zabudnúť.

CARL EARL (na telefóne):

No, volám sa Carl Earl a chcem nahlásiť požiar... Na Milner Road je tá opustená škola, asi tak päť kilometrov od Cold Creek. Všimol som si to, keď som šiel autom okolo. Radšej som zastavil. Vyzerá to pekne naprd.

DISPEČER NA NÚDZOVEJ LINKE:

Okej, Carl, posielame tam niekoho.

Sú tam nejakí ľudia? Nieкто, kto by potreboval pomoc?

CARL EARL (na telefóne):

Asi som tu len ja, ale neviem, nie som dosť blízko... Môžem ísť trochu bližšie a uvidím...

DISPEČER NA NÚDZOVEJ LINKE:

Pane – Carl – prosím vás, nepribližujte sa k ohňu. Môžete to pre mňa spraviť? Je to okej?

CARL EARL (na telefóne):

Aha, jasné, nie – ani som nechcel...

CARL EARL:

Okej, takže som urobil, čo som mal, aj keď niekde vnútri som sa chcel zahrať na hrdinu. A fakt neviem, čo ma prinútilo zostať tam, pretože som sa ponáhľal do roboty – ale počkal som, kým neprišli hasiči a policajti. A ostal som, až kým neodišli a plamene neboli pod kontrolou. A vtedy – kúsok za školou – som uvidel, hm – no, bol som prvý, čo ju uvidel.

WEST McCRAY:

Telo Mattie Southernovej bolo objavené medzi horiacou školou a jablkovým sadom. Najprv nebolo dobre viditeľné. Bola nahlásená ako nezvestná tri dni predtým. A zrazu bola tu.

Mŕtva.

Rozhodol som sa, že do tohto programu nezahrniem otrasné podrobnosti z miesta nález. Hoci zločin – vražda – mohol vzbudiť váš počiatkový záujem, násilie a brutalita tu nie sú pre pobavenie, takže sa nás nepýtajte na detaily. Aj tak ich možno nájsť na internete. Myslím, že potrebujete vedieť len dve veci.

Po prvé, príčinou smrti bolo zranenie hlavy spôsobené tupým predmetom.

A po druhé:

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Mala len trinásť rokov.

CARL EARL:

Odkedy sa to stalo, bohvieako nespávam.

WEST McCRAY:

Za Mattie smúti jej devätnásťročná sestra Sadie a náhradná stará mama May Beth. Jej matka Claire s dievčatami už nejakú dobu nie je v kontakte.

Prvýkrát som o vražde počul na čerpacej stanici pri Abernathy, približne tridsať minút od Cold Creek. Ja a môj tím sme práve pripravovali materiál o amerických malomesťákoch na východných planinách pre *Vždy sme tam vonku*. Niečo na štýl analýzy ich postupného úpadku. Dokončovali sme nejaké rozhovory; pýtali sme sa domácich, čo tieto mestá stratili – nie preto, že by sme im vedeli prinavrátiť niekdajšiu slávu – jednoducho len preto, aby sa vedelo, že vôbec existovali. Chceli sme im dať hlas predtým, než celkom stíchnu.

JOE HALLORAN:

Pekná myšlienka. Že na tom vôbec dakomu záleží.

WEST McCRAY:

To bol Joe Halloran, jeden z obyvateľov Abernathy, s ktorým sme robili rozhovor. Vôbec som sa však nevedel sústrediť na to, čo hovoril, keďže som predtým na čerpacej stanici počul iný rozhovor. Chlapík predou mnou rozprával pumpárovi, čo presne sa tomu dievčaťu stalo. Naša robota bola hotová; mali sme, po čo sme prišli. A to, čo sa stalo, bolo, samozrejme, strašné, lenže žijeme vo svete, v ktorom sa neustále deje množstvo strašných vecí. Nemáte šancu ich všetky zastaviť.

O rok neskôr som sedel vo svojej kancelárii v New Yorku. Bolo to v októbri – vlastne presne rok po smrti Mattie – tretieho. Pozornosť mi od počítača stále odbiehala k oknu, cez ktoré som videl na Empire State Building. Prácu pre WNRK mám veľmi rád, rovnako aj svoj život vo veľkomes-
te. A presne tá časť mňa sa chcela od príbehu Mattie naj-
prv bez akéhokolvek premýšľania dištancovať. Zrazu však
bolo načase tento postoj prehodnotiť.

A odštartoval to telefonát.

MAY BETH FOSTEROVÁ (na telefóne):

Hovorím s Westom McCrayom?

WEST McCRAY (na telefóne):

Pri telefóne. Ako vám môžem pomôcť?

MAY BETH FOSTEROVÁ (na telefóne):

Tu May Beth Fosterová. Joe Halloran mi povedal, že vám na veciach záleží.

WEST McCRAY:

V Mattiinom prípade nedošlo k žiadnemu vývoju, neobjavili sa žiadne mená podozrivých. Vyšetrovanie uviazlo na mŕt-
vom bode. Ale May Beth ma kontaktovala pre niečo iné.

MAY BETH FOSTEROVÁ (na telefóne):

Potrebujem vašu pomoc.

WEST McCRAY:

Pred tromi mesiacmi, v polovici júla, jej zavolali z policajnej stanice vo Farfielde, Colorado, pekných pár kilometrov od Cold Creek. Na krajnici našli odstavený čierny Chevrolet, rok 2007, so zelenou taškou plnou vecí, ktoré patrili Mattiinej staršej sestre Sadie Hunterovej, ktorá zmizla v júni. Po Sadie nebolo ani stopy. Nenašla sa doteraz. Po zbežnom prešetrení úrady vyhlásili, že zrejme utiekla z domova. Keďže May Beth Fosterová už využila všetky možnosti, ktoré mala k dispozícii, obrátila sa na mňa. Bol som jej posledná nádej. Domnievala sa, že by som mohol Sadie priviesť domov živú a zdravú. Sadie predsa musela byť nažive, pretože...

MAY BETH FOSTEROVÁ (na telefóne):

Ďalšie mŕtve dievča už neznesiem.

Sadie

Auto som našla na craigsliste.

Je úplne fuk, aký typ to je, ale ak potrebujete viac informácií: je hranaté ako škatuľa a čierne ako obloha o polnoci. Taká tá farba, čo pri akejkol'vek inej zanikne. Vzadu dosť veľké, aby sa tam dalo prespať. Bolo v ponuke v mori inzerátov; tento však vďaka gramatickým chybám prezrádzal určitý druh zúfalstva. *Cenu ponúknite vi, prosým.* To ma dostalo. Inými slovami *Potrebujem peniaze hneď*, čo znamená, že autor inzerátu má problémy alebo je hladný – či už po jedle, alebo nejakej chemickej látke. To znamená, že výhodu mám ja. Čo iné mám urobiť, než ju využiť?

Ani mi nenapadne, že stretávať sa na ceste mimo mesta s niekým, komu za auto zaplatím akúkoľvek sumu, ktorú si budem môcť dovoliť, nie je tá najbezpečnejšia vec na svete. Ale to len preto, že sa následne chystám spraviť niečo ešte nebezpečnejšie.

„Môžeš aj zomrieť,“ vravím si. Chcem vidieť, či má váha vyrieknutých slov šokuje svojou realnosťou a preberie.

Nepreberá.

Môžem aj zomrieť.

Schmatnem svoj zelený plátenný ruksak, prehodím ho cez plece a prebehnem si palcom po spodnej pere. May

Beth mi včera večer dala čučoriedky a ja som ich dnes zjedla na raňajky. Možno mi zafarbili pery – v snahe robiť dobrý prvý dojem som si už, popravde, užila svoje.

Sieťové dvere na prívесе hrdzavejú; pri otvorení sa ich kvílenie rozlieha okolo celej tejto diery, ktorá je každému ukradnutá. Pokiaľ si potrebujete spraviť obraz, predstavte si miesto, ktoré je oveľa, oveľa, oveľa väčšia diera ako akékoľvek predmestie. A potom si predstavte mňa, ako žijem ešte o pár stupienkov nižšie, v prívесе prenajatom od May Beth, dámy s čučoriedkami. Je to miesto, z ktorého treba akurát tak vypadnúť; a to je asi všetko, čo sa o ňom dá povedať. Nemá zmysel pozerat' sa späť. A je fuk, či sa obzrieť chcem. Je proste lepšie, ak to nechám tak.

Bicyklujem do mesta. Na chvíľu sa zastavím na zelenom moste nad Wickerovou riekou, uprene pozerám dole a kdesi vnútri cítim závrat z pohľadu na jej rozbúrené vody. Pohrabem sa v taške, odsúvam oblečenie, fľašu s vodou, balíčky s čipsami, až kým nenájdem svoj mobil, omotaný nohavičkami. Lacný kus plastu, nemá ani len dotykovú obrazovku. Hodím ho do rieky. Nasadnem znova na bicykel a idem smerom k bočnej ceste, vedúcej popri diaľnici, stretnúť sa s autorkou inzerátu. Volá sa Becki s *i*. Aspoň ona by to tak napísala. Teraz stojí vedľa toho hranatého auta farby polnočnej oblohy, s jednou rukou na kapote a druhou na tehotnom bruchu. Za ňou parkuje ďalšie auto, trochu novšie. Za jeho volantom sedí muž s rukou prehodenou cez otvorené okno. Keď ma zbadá, jeho predošlé napätie je preč. Urazí ma to. Ja som nebezpečná.

Nemali by ste ľudí podceňovať, chcem vykriknúť. Mám so sebou nôž.

Je to pravda, v zadnom vrecku mám vyskakovací nož, pozostatok po Keithovi, jednom z maminých frajerov. Bolo to už dávno. Mal z nich najkrajší hlas – taký jemný, skoro až mäkký – ale rozhodne to nebol jemný chlap.

„Lera,“ osloví ma Becki menom, pod ktorým som reagovala na jej inzerát. Je to moje stredné meno. A je to takto jednoduchšie. Prekvapí ma jej hlas. Znie ako oškreté koleno. Stavím sa, že dlhé roky fajčí. Prikývnem a z vrec-ka vyberiem tučnú obálku. Osem stovák. Okej, moju prvú ponuku za päťsto odmietla, ale aj tak viem, že je to dobrý obchod. Isto platím aj za opravy, ktoré má auto za sebou. Becki vraví, že mi poslúži minimálne rok.

„V maile si znela staršie.“

Pokrčím plecami a ruku vystrčím ďalej. *Len si vezmi tie prachy, Becki, chcem jej povedať, predtým než sa ťa spýtam, na čo ich chceš.* Pretože ten týpek v aute nevyzerá pokojne. Vyzerá, akoby si potreboval šľahnúť. Ten pohľad poznám – spoznala by som ho kdekoľvek a na komkoľvek. Videla by som ho aj po tme.

Becki si rukou pošúcha vydúvajúce sa brucho a pristúpi bližšie.

„Vie tvoja mama, že si tu?“ spýta sa a ja v rámci odpovede pokrčím plecami. Najprv vyzerá, že jej to postačí, no situácia sa zrazu mení. „Nevie, však? Prečo by ťa nechala ísť kupovať auto samu?“

Túto otázku už nevybavím prikývnutím alebo pokrčením pliec. Oliznem si pery a pripravujem sa na konfrontáciu. *Mám nôž, chcem povedať, ale nedá sa mi.*

„Moja mama je m-m-m-m-...“

Pri každom m-m-m- sa viac a viac červenám, a čím viac sa červenám, tým viac Becki nevie, kam sa pozerať. Nie na mňa, nie priamo do mojich očí. Zviera mi hrdlo, dusím sa. Tie hlásky pospájam iba tak, že sa prestanem snažiť ich spojiť. Akokoľvek sa snažím, pred Becki sa mi to nedarí. Plynule rozprávam, iba keď som sama.

„... -ftva.“

Zvieranie hrdla povolí.

Nadýchnem sa.

„Bože,“ vzdychne Becki a ja viem, že ma ľutuje nielen preto, čo som jej povedala, ale aj preto, ako som to pove-

dala. Spraví krok dozadu, lebo veď viete – tieto svinstvá sú chytľavé, a keď to náhodou chytí ona, je tu stopercentná šanca, že to dostane aj jej decko.

„No a auto – myslím, vieš šoférovať?“

Je to jeden z najnenápadnejších spôsobov, ako sa ma kedy kto spýtal, či nie som retardovaná, ale našťve to rovnako, keďže otázku mi položila žena, ktorá ani nevie vyhláskovať slovo *prosim*. Obálku zastrkujem späť do vrecka. Nech si na to odpovie sama. Mattie vravievala, že mojou najhoršou vlastnosťou nie je koktanie, ale tvrdohlavosť; jedno bez druhého by ani neexistovali. No a čo. Môžem si dovoliť risknúť predstierať, že je Beckino ignorantsstvo viac, než som ochotná pre toto ojazdené auto zniesť. Zahanbene sa pousmeje: „Čo to trepem. Jasný, že vieš...“ A opäť, už presvedčivejšie: „Jasný, že vieš.“

„Jop,“ prisvedčím, pretože nie každé slovo sa pri ceste z mojich úst rozpadne. Becki sa pri tejto ukážke normálnej reči uvoľní a rozhodne sa prestať plytvať mojim časom. Poukazuje mi, ako auto funguje. Našartuje motor. Vraví, že pružina na kufri je pokazená, a vtipkuje, že mi zadarmo priložia palicu, ktorú používajú, aby ho vedeli otvoriť.

Na rozhovore sa zúčastňujem samým *hmm* a *uhm uhm*, až kým to nemáme vybavené. Sedím na kapote svojho nového auta a pozorujem, ako cúvajú a otáčajú sa doľava na diaľnicu. Hrám sa s kľúčikmi od auta, až kým ma nezaleje ranná horúčava. Mušky sú urazené mojou inváziou do ich teritória a začínajú sa hostiť na mojej bledej, pehovej pokožke. Suchý, prašný smrad cesty mi štekľí nos; všetko naznačuje, že je čas vyraziť. Zošmyknem sa z kapoty a bicykel posúvam do priekopy: neveľkolepo padá nabok.

Okrem toho, že mi May Beth niekedy dáva čučoriedky, zvykne zbierať staré ešpézetky, ktoré pyšne vystavuje v kôlni za svojím mobilným dvojdomčekom. Všetky možné farby a štáty. Aj krajiny. May Beth má toľko ešpéze-

tiel, že jej dve chýbať nebudú. Registračné známky poskytla pani Warnerová, čo býva tri privesy odo mňa. Na šoférovanie je už príliš slabá a viac ich potrebovať nebude. Ešpézetky trocha zablatím a špinavé dlane si utieram do kraťasov. Sadám si na sedadlo vodiča. Sedadlá sú mäkké a nízke. Medzi nohami vidím miesto vypálené cigaretou. Vložím kľúč do zapalovania a motor zavrčí. Šliapnem na plyn a auto sa začne valiť nerovným terénom po tej istej ceste, ako vyrazila Becki, až kým nepríde na diaľnicu; tam to stočím opačným smerom.

Oblížem si pery: chuť čučoriedok je už dávno preč; nie však natoľko, aby som si nevedela predstaviť, ako mi bude chýbať ich sladkosť. May Beth bude veľmi sklamaná, keď mi zaklope na dvere a zistí, že som odišla; ale nemyslím si, že bude prekvapená. Naposledy mi, držiac moju tvár pevne vo svojich rukách, povedala, že *Čokoľvek teraz zamýšľaš, okamžite to z tej svojej prekliatej bláznivej hlavy dostaň preč*. Lenže to nie je moja hlava – je to moje srdce. A práve May Beth mi kedysi povedala, že ak už sa do niečoho pustím, možno to bude práve toto.

Aj keby z toho mali vzísť samé problémy.

DIEVČATÁ

S1E1

WEST McCRAY:

Dievčatá sa strácajú neustále.

Môj šéf Danny Gilchrist už nejakú dobu spomínal, že by som mal uvádzať svoj vlastný podcast. A keď som mu povedal o telefonáte s May Beth a o Mattie a Sadie, naliehal, aby som sa tomu venoval ďalej. Považoval za znamenie osudu, že som bol v tých končinách, keď Mattie zomrela. No prvé, čo mi prišlo na um, aj tak bolo:

Dievčatá sa strácajú neustále.

Nepokojné tínedžerky, nezodpovedné tínedžerky. Tínedžerky a ich nevyhnutná dráma. Sadie prežila obrovskú stratu, no ja som na celú vec pomerne ľahko zabudol. Proste zabudol. Chcel som príbeh, ktorý bude čerstvý, nový a vzrušujúci. Bol taký azda príbeh o stratenej tínedžerke?

To sme tu už mali.

Ale Danny mi okamžite pripomenul, prečo pracujem ja preňho, a nie naopak.

DANNY GILCHRIST (na telefóne):

Musíš to preskúmať trochu viac, dlžíš to sám sebe. Nezatracuj nič, skôr ako sa do toho vôbec pustíš. Máš určite na viac. Chod' tam a zisti, čo sa dá.

WEST McCRAY:

Ešte v ten istý týždeň som odišiel do Cold Creek.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Vražda Mattie Sadie zlomila. Už nikdy potom to nebola tá istá osoba a celkom oprávnené, pretože polícia nikdy nenašla tú príšeru, čo to spáchala. To musela byť tá posledná kvapka.

WEST McCRAY:

Tak to Sadie povedala?

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Ani nemusela. Stačilo na ňu pozrieť.

WEST McCRAY (v štúdiu):

Pre Mattie Southernovú jednoducho neexistovala spravodlivosť.

Pre obyvateľov Cold Creek bolo neakceptovateľné, že by taký nechutný a chaoticky vykonaný čin ostal nevyriešený a nepotrestaný. Odvolávali sa na televíziu – veď v programoch ako *CSI* vždy vraha chytili po hodine vyšetrovania, a to s menším množstvom dôkazov, než sa našlo v jablkovom sade.

Detektív George Alfonso z policajného oddelenia v Abernathy šéfoval vyšetrovaniu. Vyzerá ako filmová hviezda po zenite: černoč cez meter osemdesiat, čosi po šesťdesiatke, s krátkymi šedivejšími vlasmi. Nedostatok indícií považuje za ohromujúci, no za daných okolností ním nie je natoľko prekvapený.

DETEKTÍV ALFONSO:

Vlastne sme si na začiatku neuvedomili, že ide o vraždu. Dostali sme informáciu o požiari, takže miesto činu bolo narušené pokusmi uhasiť oheň.

WEST McCRAY:

Dôkazový DNA materiál, ktorý sa im podarilo získať, bol nepresvedčivý a nevykázal ani žiadnu zhodu. Takže aktuálne neexistuje žiadna skupina potenciálnych páchatel'ov, na ktorú by sa dalo orientovať.

DETEKTÍV ALFONSO:

Ten priestor medzi zmiznutím a smrťou Mattie sme sa snažili vyplniť, ako sa len dalo. Hneď ako bola nahlásená ako nezvestná, sme spustili pátranie. Prehľadali sme okolie a posvietili si na ľudí, s ktorými bola Mattie pred zmiznutím v kontakte. Všetci boli čistí. Máme jediného svedka, čo videl Mattie nastupovať v deň zmiznutia do dodávky. Bolo to poslednýkrát, čo ju videli živú.

WEST McCRAY:

Tým svedkom je Norah Stackettová, majiteľka potravín Stackett, jediných v Cold Creek. Norah má päťdesiatosem rokov, je beloška, ryšavá, matka troch odrastených detí. Všetci sú zamestnaní v obchode.

NORAH STACKETTOVÁ:

Všimla som si ju, keď som večer zatvárala. Práve som zhasla svetlo, keď som si na rohu všimla Mattie Southernovú, ako nastupuje do nejakej dodávky. Bola už dosť tma, takže neviem, či bolo to auto modré alebo čierne; myslím, že skôr čierne. Na ešpézetku ani vodiča som poriadne nevidela. A tá dodávka sa tu nikdy predtým ani nikdy potom neobjavila. Ale stavím sa, že by som ju spoznala. Ďalší deň už boli všade okolo kempu Sparkling River poliši. Vtedy mi došlo, že je asi mŕtva. Proste som to vedela.

Divné, nie? Že som to proste vedela. (Zasmeje sa.) Mrazí z toho.

WEST McCRAY:

Dievčatá bývali v Sparkling River Estates. Je to maličký kemp, v podstate len okolo desať privesov: niektoré v lepšom, niektoré v horšom stave. Kým jeden zdobia kvetinové záhony a upravený trávnik, pred druhým stojí hnijúci gauč a smeti. V skutočnosti tam v pozadí žiadna rieka nešumí*; tú nájdete, až keď idete súběžne s diaľnicou smerom von z mesta.

Ako som už spomenul, kemp má na starosti May Beth Fosterová, náhradná stará mama oboch dievčat. Ukazuje mi mobilný domček, v ktorom dievčatá bývali. Vyzerá presne tak, ako ho Sadie zanechala. Vo svojom aktuálnom rozpoložení sa May Beth nedokáže prinútiť prives upratať; na druhej strane si však nemôže dovoliť ho ďalej nepreberať.

Neviem, čo očakávam, keď vstupujem dnu. To miesto je skromné a čisté. Posledné štyri roky sa tu Sadie starala o Mattie sama. Ale stále to bola len tínedžerka – a ja tínedžerov vnímam ako istý druh prírodnej katastrofy: tornádo, ktoré lieta z izby do izby a zanecháva za sebou spúšť.

Lenže na tomto mieste, ktoré nazývali domovom, je to celkom inak. V kuchynskom dreze sú stále šálky, rovnako aj na konferenčnom stolíku pred starou telkou v obývačke. S kalendárom na chladničke nikto nepohol od júna – odtedy, čo Sadie zmizla.

Z ich izieb mi behá mráz po chrbte. Izba Mattie vyzerá, akoby len čakala na návrat mladšej zo sestier. Na dlážke je

---

* Sparkling River (ang.) = šumiaca rieka

nahádzané oblečenie a posteľ nie je ustlaná. Na nočnom stolíku je prázdny pohár s usadeninami od vody.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Sadie nechcela, aby sa tých vecí ktokoľvek čo i len dotkol.

WEST McCRAY:

Je to v ostrom kontraste s izbou Sadie. Tá vyzerá ako izba niekoho, kto sa už nikdy nevráti. Posteľ je úhľadne ustlaná, ale okrem toho je všetko vyčistené. Zdá sa, že bola úplne vyprataná.

WEST McCRAY (k May Beth):

Nič tu nie je.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Všetky jej veci som našla vzadu v kontajneri, keď som zisťovala, že je preč.

WEST McCRAY:

Aké veci?

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Nechala tam všetko. Knihy, filmy, oblečenie... Proste všetko.

Je mi z toho zle. Ako vyhodila celý svoj život do smetia, pretože práve takú hodnotu mu vtedy pravdepodobne prikladala. Každý malý kúsok, ktorý tvoril jej svet, bol v koši. Keď som to tam všetko našla, rozplakala som sa, pretože... pretože som vedela, že nič z toho už pre ňu nemá nijaký význam.

WEST McCRAY:

Očakávali ste niečo také? Dávala nejaký najavo, že plánuje odísť?

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Ten týždeň pred odchodom bola Sadie veľmi tichá. Akoby premýšľala, že vyvedie nejakú sprostosť. Tak som jej povedala: „Nech rozmýšľaš nad čímkoľvek... nechaj to tak. Nesprav to.“ Ale myslím, že v tom bude sa s tým už nedalo nič robiť.

No priznávam, že toto som nečakala.

Musím vám povedať, že ma strašne ničí, že som ešte stále tu. Vážne by som už bola radšej niekde inde.

WEST McCRAY:

Pokračujeme v rozhovore v jej príjemnom, útulnom dvojitom prívесе v prednej časti kempu. Usadila ma na pohovku pokrytú plastovou fóliou, ktorá pri každom pohybe poriadne zavrzga. Keď vravím, že pre rozhovor to nie je najideálnejšie, presúvame sa do malej kuchynky. Pri kuchynskom stole mi ponúkne pohár ľadového čaju a ukazuje mi fotoalbum dievčat, ktorý roky dopĺňala.

WEST McCRAY:

Takže toto ste robili vy?

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Áno.

WEST McCRAY:

Také niečo robievajú matky.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

No áno. Také niečo by mali robiť matky.

WEST McCRAY:

Viem, že matka Mattie a Sadie, Claire Southernová, je citlivá téma, ale ťažko sa jej vyhnúť. Bez matky by neboli ani dcéry.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Čím menej sa o nej bavíme, tým lepšie.

WEST McCRAY:

May Beth, aj tak by som o nej rád dačo počul. Mohlo by to pomôcť. Minimálne by mi to pomohlo pochopiť Sadie a Mattie lepšie.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

S Claire boli proste vždy problémy, celkom bez príčiny. Niektoré deti sa skrátka narodia... zlé. Chľastať začala v dvanástich. V pätnástich už fajčila trávu a brala kokaín. V osemnástke prešla na heroín. Párkrát ju zatkli za krádež a rôzne iné priestupky. Úplná katastrofa. Bola som najlepšia kamarátka jej mamy Irene – odvtedy, čo si tu Irene prenajala prives. Tak sme sa spoznali. Nikdy som nepoznala láskavejšiu osobu ako Irene. Claire potrebovala nad sebou oveľa tvrdšiu ruku, ale na tom už teraz asi sotva záleží.

WEST McCRAY:

Irene zomrela na rakovinu prsníka, keď mala Claire deväťnásť.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Pred tým, než Irene zomrela, Claire otehotnela. Irene sa veľmi snažila dostať vnúča do opatery... ale nakoniec to už nebolo možné. Sadie sa narodila tri mesiace po jej pohrebe. A ja som Irene na smrteľnej posteli slúbila, že sa o tú malú postarám. A presne to som vždy aj robila. Ved' viete, ako to je – máte nejaké vlastné deti?

WEST McCRAY:

Áno, mám dcéru.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Tak potom viete, aké to je.

Sadie

O tri dni neskôr si farbím vlasy.

Robím to na nejakých verejných večerkách pri ceste. Amoniak sa mieša so smradom v špinavých kabínkach; je mi z toho na vracanie. Predtým som si vlasy nikdy nefarbila. Výsledok je, na rozdiel od zlatovlasej baby na obale, blatová blond. Ale to je fuk. Pointou bolo vyzerat' inak.

Mattie by sa to absolútne nepáčilo. A rovno by mi to povedala: *Mne nikdy nedovoliš zafarbiť si vlasy*, pišťala by svojim tenkým hlasom. A tým nemyslím jemnučkým alebo slabým. Hlas, čo sa nikdy nemal šancu naplno rozviniť. Keď sa smiala, trhala to uši. Ale nesťažujem sa, pretože keď sa Mattie smiala, bolo to, akoby ste boli v noci v lietadle, pozerajúc sa na neznáme mesto, ktoré by sa zrazu rozžiarilo. Alebo aspoň tak si to predstavujem. Lietadlom som nikdy neletela.

Ináč, mala by pravdu. Nikdy som jej nedovolila zafarbiť si vlasy. Keď rad za radom porušovala každé pravidlo, čo som jej nastavila (*zavolaj, keď ideš k niekomu na návštevu; nevypisuj si s chalanmi, pokiaľ mi o tom nepovieš; telefón daj do prdele a sprav si úlohy*), toto jediné sa rozhodla ctiť: *žiadne farbenie vlasov, kým nebudeš mať štrnásť*. Tesne jej to uniklo.

Myslím, že v skutočnosti sa Mattie vlasov nikdy nedotkla, pretože ich blond farbu zdedila po mame – asi by

sa nedokázala vyrovať so stratou toho jediného, čo jej po mame ostalo. Vždy sa mi tá podobnosť zdala až šialená: tie isté vlasy, modré oči a tvár v tvare srdca. S Mattie sme nemali toho istého otca, takže sme nevyzerali ako sestry – až kým sme u seba nespozorovali rovnaké výrazy tváre v tých vzácných momentoch, keď sme sa cítili rovnako. Keď sme boli s mamou, cítila som sa ako piate koleso na voze; s mojimi neposlušnými hnedými kučerami, tmavošedými očami a niečím, čo May Beth nazývala tvár ako vrabček. Mattie bola koš a koža, takým tým podivným, nevyvinutým spôsobom; alebo bolo na nej niečo zvláštne jemné, myslím vizuálne, nepôsobila tak cynicky ako ja. Som decko odkojené na kokakole. Nevieť, ako si poradiť s elegantnejšími prvkami života. Moje telo je dostatočne ostré na to, aby prerezalo sklo. Zúfalo sa potrebuje zaokrúhliť. Ale niekedy mi je to fuk. Telo nemusí byť vždy krásne, ale môže krásne zavádzať. A som silnejšia, než vyzerám.

Keď sa objaví značka Whittlerovho odpočívadla pre kamióny, je už skoro tma.

Odpočívadlo pre kamióny. Niečo ako tlačidlo „Pauza“ pre tých, ktorí žijú štýlom „rýchlo vpred“. Akurát si nespravia pauzu naozaj, ale spomalia na rýchlosť, ktorá je aj tak dvakrát vyššia, než máme my ostatní bežne. Zvykla som pracovať na pumpe pri Cold Creek a môj šéf Marty ma nikdy v noci nenechal pracovať samu. Tak málo dôveroval prechádzajúcim kamionistom. Nevieť, či to bolo od neho celkom fér, ale tak to cítil. Whittlerovo odpočívadlo je o dačo väčšie ako Martyho pumpa, ale zďaleka nie také čisté. Keď si zvyknete na svoj domáci neporiadok, postupne sa presvedčíte, že je vlastne všetko tam, kde má byť. Neónový znak tunajšej stanice vyzerá menej výrazne, než by mal. Akoby sa sám rozhodol vyhasínať postupne a nevypnúť náhle v jedinej sekunde.

Na večeru smerujem do *Rayovho bistra*; nápis je kurzívou na značke, ktorá je na budovu primalá. Pre tie

písmená pôsobí všetko naokolo akosi nakrivo a vyvoláva závrat. NAJLEPŠÍ JABLKOVÝ KOLÁČ OKRESU GARNET! – chváli sa ošarpaný kartónový oznam za oknom. POĎTE VYSKÚŠAŤ!

Keď sa pretlačím cez ťažké sklenené dvere, ocitnem sa v päťdesiatych rokoch. Aspoň presne tak to u Raya vyzerá: červený vinyl a všetko ostatné tyrkysové, čašníčky v šatách a k tomu doladených zásterách. Elvis Presley z jukeboxu v rohu. A ja tam stojím a absorbujem všetku tú nostalgiu a vôňu zemiakov a mäsa na šťave. Potom sa vyberiem k pultu vzadu. Hneď za ním je výdajňa a kuchyňa. Sadnem si na jednu z barových stoličiek a ruky si položím na studený laminátový pult. Napravo odo mňa sedí dievča. Žena. Skláňa sa nad napoly zjedným tanierom; palce jej rýchlo behajú po smartfóne. Má kučeravé hnedé vlasy a vystavuje toľko zo svojej bledej kože, až mi je zima aj za ňu. Na sebe má čierne tenisky, kratučké šortky a tenké, úzke tielko. Zrejme šľapka, čo pracuje na odpočívadle. Snažím sa pohľadom zachytiť jej tvár; je to presne ten typ, čo vyzerá staršie, než v skutočnosti je: pleť zničená okolnosťami – nie postupom času. Malé vrásky v kútikoch očí a pri ústach mi pripomínajú pukliny v brnení.

Lakte si opriem o pult a skloním hlavu. Šoférovanie na mňa doľahlo až teraz, keď som zastavila. Nie som na to zvyknutá a som svinsky unavená. Cítim, akoby moje chrbtové svaly vytvorili maličké pevné uzlíky. Snažím sa sústrediť a oddeliť od seba centrá bolesti tak, aby vytvorili jednotlivé boľavé miesta, ktoré môžem ignorovať.

O chvíľu vychádza z kuchyne muž s olivovou pokožkou, vyholenou hlavou a krásnymi farebnými tetovaniami na oboch rukách. Lebky a kvety. Jeho čierne tričko s logom podniku je dostatočne tesné na to, aby vyzdvihlo partie, na ktorých určite pracuje. Ruky si poutiera do masťného uteráka, ktorý ma zavesený na opasku, a zbežne si ma prehladne.

„Čo to bude?“

Jeho hlas znie ako nôž, ktorý sa obrusuje na iných ľudoch. Nechcem si ani predstaviť, ako by to asi vyzeralo, keby začal vrieskať – už takto je to dostatočne znepokojujúce. Než sa stihnem spýtať, či je Ray, všimnem si, že na jeho menovke stojí SAUL. Natočí sa ku mne a požiada ma, aby som to zopakovala, akoby som už čosi skutočne povedala, a on to len prepočul.

Moje koktanie je väčšinou pomerne predvídateľné. Poznám ho lepšie než akúkoľvek inú časť svojej osobnosti. No keď som unavená, stane sa celkom nepredvídateľným – rovnako ako Mattie, keď mala štyri a začala sa hrať na schovávačku po celom okolí bez toho, aby sa obťažovala niekomu povedať, že hra sa už začala. Musím to nejako vysloviť, ale nechcem niekomu robiť divadlo, hlavne keď si viem poradiť aj inak. Odkošľam si, od košíka so servítkami vezmem v lamináte zaliate menu a hľadám dačo lacné. Hodím na Saula mierne sarkastický pohľad, ukážem na hrdlo a bezhlasne vyslovím *prepácte*, akoby som mala nejakú blbú laryngitídu. Poklopem po menu, aby si uvedomil, že sa snažím komunikovať týmto spôsobom. Jeho oči sledujú môj prst až na riadok KÁVA... \$ 2.00.

O minútu mi už pod nos podsúva hrnček so slovami: „Len aby sme si rozumeli, nemôžeš tu s tým sedieť celú noc. Buď to vypi, kým je to horúce, alebo si k tomu vyber aj jedlo.“

Najprv si nechám ohriať tvár parou z hrnčeka, potom sa napijem. Káva mi obarí jazyk a hrdlo. Preberie ma to oveľa viac, ako by dokázal kofeín, aj keď pre pomerne silnú chuť rátam aj s tým. Keď položím hrnček, všimnem si ženu pri okienku výdajovne. Rovnako ako Saul, má na sebe tričko *Rayovho bistra*. Pripomína mi mladšiu verziu May Beth – akurát jej vlasy sú odfarbené na čierne. Vlasy May Beth sú už skoro celé šedivé. Obe majú výrazné, špicaté črty tváre, ale všetko od krku dole zagulatené

a oveľa menej zvýraznené. Mäkké. May Beth ma zvykla pevne objať a držať, keď nebol naokolo nikto iný, kto by to bol býval spravil – až kým som na to nebola pristará. A ja som tú mäkkosť zbožňovala. Tá spomienka mi na perách vyvolá opatrný úsmev. Venujem ho žene za okienkom. Úsmev mi opláti.

„Pozeráš na mňa, akoby si ma poznala,“ vraví.

Okrem vlasov sa od May Beth líši ešte niečím iným – hlasom. Hlas May Beth – to sú rozpadajúce sa kocky cukru. Hlas tejto ženy je ako jablková torta. Alebo ani tak nejde o tón jej hlasu, ale o vôňu, ktorá sa okolo nej šíri. Kúsok od pultu je stojan s koláčmi – so slávnym jablkovým koláčom na vrchnej tácke s jemnými, sirupoidnými kúskami ovocia tlačiacimi sa na nádherne chrumkavom korpuse. Zbiehajú sa mi slinky. Som si istá, že som v živote už musela byť viac hladná, ale ten karamelovo-škoricový sladučký zázrak mi nedovoľuje spomenúť si, kedy to mohlo byť. Môj žalúdok skuvíňa. Žena zdvihne jedno obočie, a vtedy si na jej pravom prsníku všimnem pripnutú menovku. RUBY. Neexistuje, že toto slovo zo seba dostanem.

„Na to zabudni, Ru,“ ozve sa Saul spoza okienka. „Tá nerozpráva.“

Ruby sa obráti ku mne: „Fakt?“

„...“

Zavriem oči. Mám blok: ten moment, čo trvá celú večnosť, keď sa moje ústa síce otvoria, ale ďalej sa nič nedeje. Vnútri je slovo už sformované, no bojujem s tým, aby nabralo tvar. Úplne zamrzem a cítim sa, akoby ma odpojili.

„Vyz-z-z...“ snažím sa zo seba dostať písmeno Z. Otvorím oči. Vidím, ako na mňa žena na vedľajšej stoličke zíza. Ruby ani okom nemihne, za čo som síce vďačná, ale takisto ma to aj svinsky štve, pretože, predsa len, obyčajná slušnosť by nemala byť niečím, čo si zaslúži vďačnosť. „Vyz-zeráte ako n-nieкто, koho poznám.“

„A to je dobre?“

„Jop.“ Prikývnm, spokojná, že táto odpoveď išla ako po masle.

„A ja že nerozprávaš,“ okomentuje Saul bezvýrazne.

„Chceš k tej káve dačo?“ spýta sa Ruby.

„Som v p-poho.“

Našpúli pery. „Ale vieš, že tu s tým nemôžeš sedieť celú noc.“

Boože. Odkiaľsem si.

„Môžem sa vás spýtať n-n-n...“ *Niečo.* „Otázku?“

Aj to niekedy robím: vybabrem s koktaním. Naschvál dokašlem jedno slovo a v poslednom momente ho nahradím iným, a tak ma koktanie nedostihne. Keď som si to všimla prvýkrát, myslela som, že som konečne voľná; ale kdeže. Bola som stále zajatec. Ale iným spôsobom. Je to proste vyčerpávajúce: všetko to premýšľanie o tom, ako čo povedať dvoma spôsobmi. A nie je to hlavne fěr – ale to asi nič v živote.

„Jasné,“ prikyvuje.

„Je R...“, na chvíľu zavriem oči. „Je Ray niekde tu?“ Vystrúha grimasu. „Zomrel pár rokov dozadu.“

„T-to ma mrzí.“ Doriti.

„A čo chceš s Rayom?“

„A vy tu p-pracujete d-dlho?“

„Pomaly tridsať rokov.“ Teraz už na mňa vyslovene civí. „Toto celé má byť o čom?“

„S-snažím sa dakoho n-nájsť.“

Dalo by sa to spraviť aj rýchlejšie. Kým stihne odpovedať, zovriem pery dokopy a zdvihnem ukazovák. Potichu ju prosím, aby mi dala minútku. Otváram ruksak a vyberám fotografiu. Má už osem rokov, ale je to jediná fotka, kde je vidno tvár osoby, ktorú hľadám. Na fotke je leto, všetci stojíme pred privesom May Beth. Som si istá, že je leto, pre May Bethine rozkvitnuté záhony. Tú fotku spravila práve ona a ja som si ju zobrala z albumu, ktorý pre mňa a Mattie robila. Je to jediná fotka, kde je aj mama – a Keith.

Má tvrdú tvár, týždňové strnisko a hlboké vrásky okolo očí. Pochybujem, že od toho, že by sa príliš usmieval. Vyzerá, akoby chcel z tej fotky vystúpiť, len aby vás mohol nenávidieť zblízka. Vedľa seba drží päťročné dieťa so strapatými blond vlasmi – Mattie. Jedenástočné dievča s copmi na okraji záujmu fotografie som ja. Presne si ten deň pamätám, bolo horúco a nepríjemne a ja som s nimi strašne nechcela pózovať, až kým mama nezahlásila, že sa jednoducho odfotia bezo mňa. To sa mi tiež bohvieako nepozdávalo, takže som sa vkradla do záberu a stala sa jeho rozmazaným okrajom. Pozerám na fotku pridlho – vždy to robím – a potom ukážem na pero vo vrecku Rubinej zástery. Keď mi ho podá, fotku otočím a na zadnú stranu napíšem:

VIDELI STE TOHTO MUŽA?

Odpoveď už poznám. O Rayovom bistro som počula práve od Keitha. Zvykol o ňom rozprávať, vravel, že tu bol štamgastom. Zatiaľ čo držal Mattie v náručí a prstami jej prechádzal cez vlasy, hovorieval, že *raz, možno*, s ňou pôjde k Rayovi na kúsok jablkového koláča, *pretože, zlatko, niečo také skvelé si v živote nechutnala*. Ak tu teda Ruby je tak dlho, ako hovorí, musela ho niekedy vidieť. Podám jej fotku. Pozorne si ju prezerá, kým ja na jej tvári hľadám akúkoľvek stopu, náznak, že ho spoznala. Jej tvár však nič neprezrádza.

„A kto sa pýta?“ spýta sa napokon.

Tak aspoň nejaká nádej tu je. „J-jeho d-dcéra.“

Oblíže si pery – všimnem si, že po rúži už niet ani stopy a ostala len ostrá línia jej ceruzky na pery. Potom sa na mňa uprene pozrie a vzdychne takým tým spôsobom, až sa musím zamyslieť, ako často sa asi baby pýtajú na chlapov, ktorí im v skutočnosti nemajú čo poskytnúť.

„Chodí sem kopec chlapov, nikto fakt výrazný, teda pokiaľ s nimi neni nejaký problém. Myslím väčší, než normálne.“ Pokrčí plecami. „Mohol sa tu zastaviť. Ale nepamätám si ho.“

Klamstvo rozpoznám na sto honov. Vedieť sa nala-
diť na to, že niekto trepe sprostosti, nie je nejaká super-
schopnosť, ktorá mi kompenzuje koktanie. Stačí celý ži-
vot počúvať samých klamárov.

Ruby klame.

„V-vravel, že b-bol š-štangast. Poznal R-Raya.“

„Tak ja nie som ani Ray, ani toho týpka nepoznám.“
Posunie mi fotku späť. V jej tóne je zrazu niečo umelo
sladké. „Vieš, môj tatko tiež zdrhol, keď som bola mladšia
než ty teraz. A môžeš mi veriť, niekedy je to tak lepšie.“

Radšej si zahryzmem do jazyka, aby som nepovedala
niečo hnusné. Prinútim sa čumieť na pult, na zaschnutú
škrvnu od kávy, ktorú zatiaľ nikto neutrel. Zložím si ruky
na kolená, aby nevidela, že zatínam päste.

„Vravíš, že štangast?“ pýta sa Ruby. Prikývnem. „Tvo-
je telefónne číslo?“

„N-nemám t-telefón.“

Vzdychne si, na chvíľu sa zamyslí a potom sa načiahne
po jednom z donáškových menu z úhľadne usporiadanej
kôpky pri obrúskoch. Ukáže na číslo na menu.

„Pozri, dám vedieť, keby niečo. Zavolaj, spýtaj sa na
mňa a ja ti poviem, ak by sa tu ukázal. Ale nič nesľubu-
jem.“ Zamračí sa. „Fakt nemáš mobil ani nič?“

Pokrútim hlavou. Ruby si prekríži ruky na prsiach;
podľa výrazu na tvári sa dožaduje slovka *ďakujem*. Teda
aspoň si to myslím, a to ma vytáča ešte viac. Menu zložím
a spolu s fotkou ich hodím do ruksaku. Snažím sa ignoro-
vať ten prílev horúčavy, ktorá mi zaplavuje telo. Cítim, že
sa červenám od hanby, že som nič nezistila. Dost' naprd,
že sa to vôbec stalo – nemusí to byť na mne ešte aj vidieť.

„K-klamete,“ poviem, pretože jednoducho nedopus-
tím, aby som sa pre ňu cítila zahanbene.

Najprv na mňa dlho pozerá. „Vieš čo, moja zlatá? Ne-
obťažuj sa sem volať. Tú kávu si už tuším dopila.“

Zamieri späť do kuchyne. Dívam sa bezradne za ňou.
Skvelý výkon, Sadie. A čo teraz, ty zasratá krava?

Čo teraz?

Pomaly vydýchnem.

„Hej, ty.“ Hlas je ľahučký ako pierko a neistý. Otočím sa k svojej susede a jej oči sa upierajú priamo na mňa. „Ešte som nevidela nikoho riešiť, že s ním Ruby vydrbáva.“

„...“ Takmer nepočuteľne vzdychnem. „A vy viete, prečo so mnou vydrbáva?“

„Nie som tu moc dlho. Ale akurát dosť dlho na to, aby som vedela, že vie byť riadna mrcha.“ Skloní zrak k svojim rukám. Jej nechty sú dlhé, špicaté a nalakované naružovo a ja si predstavujem, aký pocit asi vyvolávajú, keď sa zakvačia do kože. Každá drobnosť môže slúžiť ako zbraň – ak máte dosť rozumu.

„Pozri, je tu jeden chlapík... niekedy sa tu okolo potuluje, niekedy je na pumpe... pokiaľ ho odtiaľ nepošlú dokelu. Potom ho môžeš nájsť pri smetiakoch vzadu na parkovisku. Volá sa Caddy Sinclair. Vysoký, tenký. Možno ti bude vedieť povedať viac.“

„D-díler?“ spýtam sa, ale odpoveď je natoľko očividná, že nie je potrebná. Zosuniem sa z barovej stoličky, na pult hodím päťdolarovku. Už viem, kam ísť. „Vďaka. C-cením si to.“

„Ešte mi neďakuj,“ vraví. „Ten týpek nerobí nič zadarmo. A nikto sa s ním nebaví, ak nemusí, takže si dobre rozmysli, či sa do toho chceš vôbec púšťať.“

„V-vdaka,“ opakujem.

Načiahne sa po mojej polodopitej káve, objíme hrnček rukami a s horkosťou poznamená: „O zmiznutých otcoch dačo viem.“

„Prišla si si po Rubin špeciál?“

Ten hlas je ako hlien – hrubý a odpudivý. Zo svetla schádzam do dlhého tieňa kamiónov, až kým sa neocitnem pred Caddym a Caddy predo mnou. Najprv som obišla celé bistro a pumpu, no tam nebol. Je na poslednom zo

svojich klasických miest – zozadu parkoviska pri smetiakoch. Keď sa opiera o jeden z nich, tma akoby mu dodávala ďalší, mohutnejší rozmer. Keď si však moje oči privyknú na šero, vidím, že vyzerá skôr pateticky. Je chudý, oči zahmlené a bez života. Čelusť a ostrú bradu lemuje strnisko.

„N–nie.“

Fajčí; poriadne si potiahne z cigarety, ktorú drží medzi dlhými prstami. Cigareta náhle zažiarí v tme a na krku mi naskočí z nepríjemnej spomienky na Keitha husia koža. Nechcem sa tomu poddať, ale vzadu na krku mám stále jazvu a z ohňa som mala strach ešte dlho po tom, ako som k nej prišla. Až keď som mala štrnásť, donútila som sa zapáliť v noci postupne balíček zápaliiek, ktoré som držala tak dlho, ako to len bolo možné. Ruky som mala totálne rozklepané, ale zvládla som to. Vždy zabúdam, že strach je možné poraziť. Učím sa to znova a znova – a to je, myslím, lepšie, než sa to nenaučiť nikdy.

Caddy zahodí cigaretu na chodník a zatlačí ju topánkou. „Mama ťa nenaučila, že nemáš v noci oslovovať nebezpečných chlapov?“

„K-keď tu raz n-nejakého uvidím, b-budem sa t-toho d-držať.“

Nemám žiaden pud sebazáchovy. To mi hovorievala May Beth. *Tebe by bolo jedno aj zomrieť, pokiaľ by si stále mala posledné slovo.* Bolo dosť ťažké koktať – nieto ešte byť miestny chytrák.

Caddy sa odlepí od smetiaka a uprie na mňa svoje zastreté oči.

„T-t-t-to v-v-v-ážne?“

Jasné, že to nie je prvýkrát, čo ma niekto paroduje, ale aj tak mám chuť vytrhnúť mu jazyk z huby a zadusiť ho ním.

„P-p-p-“ *Upokoj sa, vravím si a najradšej by som si za to jednu struhla. Upokoj sa nepomáha. Upokoj sa zvyknú hovoriť ľudia, čo prd vedia. Akoby koktanie záviselo*

od toho, či ste dosiahli nejaký zasraný vnútorný pokoj alebo čo. Ešte aj Mattie vedela, že *upokoj sa* stojí za prd. „P-potrebujem s v-vami h-hovoriť.“

Zakašle a na zem vyplúje niečo, čo vyzerá ako lepidlo. Obracia sa mi žalúdok. „Ale!“

„Ch-ch-chcem-“

„Nepýtal som sa, čo chceš.“

Vyberiem z ruksaku fotku a strčím mu ju priamo do jeho zasranej tváre, pretože mi je jasné, že naňho musím ísť úplne ináč ako na Ruby. *Radšej hamovať ako banovať*, nevraví sa to tak nejak?

Každopádne mi z toho nič bohvieako nejde.

„P-poznáte t-tohto chlapa? P-potrebujem ho n-nájsť.“

Caddy sa rozrehoce a odstrčí ma svojim kostnatým ramenom nabok. Neelegantne sa zatackám. Na chlapíka, čo vyzerá ako socka, sa pohybuje prekvapujúco seabedomo. Snažím sa uložiť si do pamäti, ako drží ramená.

„Nie som žiadna Pošta pre teba.“

„Z-zaplatím.“

Zastaví sa a obráti sa ku mne. Jazykom si prechádza cez zuby a premýšľa. Jedným rýchlym krokom prekoná vzdialenosť medzi nami a vytrhne mi fotku z rúk. Keby som ju držala pevnejšie, stále by mi v rukách ostala jej polovica. V prvom momente sa chcem vypariť, ale prekonám sa. Prudké pohyby na mňa fungujú veľmi zle.

„Čo vlastne chceš od Darrena Marshalla?“

Snažím sa, aby moja tvár neprezradila šok. Takže Darren Marshall. Tak teraz Keith sám seba nazýva. Alebo možno len nám povedal, že sa volá Keith, a Darren je jeho skutočné meno – aspoň tak si to kúskom duše prajem. Niekedy sa vám pri dákom náhлом odhalení uľaví. A ja som sa už dlho necítila tak dobre.

Darren Marshall.

„S-som jeho d-dcéra.“

„Nikdy nespomínal.“

„P-prečo b-by to r-robil?“

S prížmúrenými očami si v tom mizernom svetle ďalej prezerá fotku; voľné, dlhé rukávy sa mu zošmyknú natoľko, že na ľavej ruke vidím jazvy po vpichoch. May Beth vravievala, že je to choroba, a chcela, aby som Mattie hovorila to isté. Ale nikdy som tomu neverila, pretože chori ľudia si predsa nevybrali ochorieť. *Preukáž svojim bratom a sestrám súcit. Nenávid' hriech, no miluj hriešnika.* Akoby závislosť mojej feťackej matky bola mojím zlyhaním, pretože som nedokázala prejaviť dostatok *súcit*u s tým, ako ma nechávala hladovať.

„O čo ti ide?“

Je mu jasné, kam sa pozerám.

„O nič.“

„No doprdele!“ Pousmeje sa a opäť prikročí smerom ku mne. „Ide o prachy? Najprv si srala na to, že je preč, ale teraz si na mizine? Myslíš, že ti ten chlap niečo dlží, lebo ťa splodil, že?“ Chvíľu ma potichu pozoruje. „Počuj, bohvieako sa nepodobáte.“ Zdvihnem hlavu. Caddy sa s nepresvedčeným výrazom opäť zadíva na fotku. „Vieš, ako sa vraví *robiť si z niekoho blázna*?“

Jasné. Robiť si z niekoho blázna. Poslať niekoho hľadať *nič*, z ktorého by mohlo byť *niečo*. Ja mám ale viac než len to nič. Viem, že chlap na tej fotke žije. A tým pádom ho možno nájsť.

Načiahnem sa po fotke. „P-potom som asi blázon.“

„Darrena som poznal, ale už som ho tu svinsky dlho nevidel,“ vraví mi a ja cítim, ako sa mi sťahuje hrdlo. Ako som spomínala, klamstvo cítim na sto honov.

Caddy ale neklame.

„Niečo ťa to bude stáť,“ dodáva.

„V-vravela som, že z-zaplatím. K-koľko?“

„Kto tu hovorí o prachoch?“

Keď sa snažím vytrhnúť fotku z Caddyho ruky, schmatne ma za rameno. Prekvapivo silné zovretie jeho pavúčích rúk ma naplní hnusom – najradšej by som sa vyvliekla

z kože, len aby som necítila jeho dotyk. Jeho teplo. Niekde za nami tresnú dvere. Obrátim sa za tým zvukom.

Vzadu v tme sa črtá kamión – ako obrovský, čierny, odpočívajúci pes. Beží k nemu nejaké dievča. Jej drobná postava mi pripomína Mattie. Neviem si pomôcť: uprene pozorujem jej drobné telo z maličkých kostí; pozorujem, ako sa zastaví pred dverami pri sedadle spolujazdca. Je bolestivé sledovať, ako sa na ne chvíľu díva, no nemôcť ju nijako zadržať. Sledujem dievča, ktoré nie je Mattie, ako otvára dvere. Kabína kamióna sa na chvíľu rozsvieti. Keď nastúpi a zavrie dvere, v kabíne sa zhasne.

Cítim, ako sa do mojej ruky zabárajú Caddyho ostré nechty.

„N–nechaj m–ma tak.“

Rozkašle sa a pustí ma.

„Bude ťa to dačo stáť,“ opakuje.

Hlavu nakloní do strany. Skenuje ma očami – akoby o čosi menej smelo ako predtým. Potom ma opäť chytí a ťahá ma ďalej do tmy. Pritiahne ma k sebe, a kým bojuje so svojím opaskom, šepká mi do ucha dačo, čo sa ani netvári ako nejaké sladké rečičky. Jeho dych je kyslý. Pozriem mu do očí. Sú červené.

DIEVČATÁ

S1E1

WEST McCRAY:

Na prvej polovici fotografií v May Bethinom albume je iba Sadie. Drobné, veselé dievčatko s hnedými vlasmi, šedými očami a zdravou ružovou pokožkou. Vôbec sa na matku nepodobala.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Sadie sa neskutočne podobala na Irene a Claire to nevedela zniest'. Keď ste náhodou videli Claire so Sadie, čudovali ste sa, prečo vôbec to dieťa mala. Neznášala Sadie držať, starať sa o ňu, venovať sa jej. Vôbec nedramatizujem. Ona. To. *Neznášala*. Lúbila som Sadie tak veľmi, ako to len bolo možné, ale nikdy som jej nevedela vynahradiť, o čo ju ukrátila jej matka.

WEST McCRAY:

Kto bol otec Sadie?

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Netuším. A nemyslím, že to vôbec vedela Claire. Tvrdila, že sa priezviskom volal Hunter. Tak to uviedla aj v rodnom liste.

WEST McCRAY:

Podľa May Beth bolo detstvo Sadie prvých šesť rokov bez

Mattie osamelé. U Claire prekrývala akékoľvek iné pocity jej závislosť. Dcére vôbec nevenovala pozornosť.

Sadie bola až bolestivo plachá, čo ešte umocnilo koktanie, ktoré sa u nej objavilo v dvoch rokoch. Príčiny boli nejasné, mohlo ísť o genetiku. Mohlo to byť dedičné. Z matkinej strany nekotal nikto – informácie z otcovej strany nemáme. May Beth objavila nahrávku trojročnej Sadie; a tak sme museli odniekiaľ získať kazeťák, aby sme si ju mohli vypočuť.

MAY BETH FOSTEROVÁ (nahrávka):

Zlatko, chceš hovoriť do magnetofónu? (Pauza) Nie? Potom ti to môžem prehrať a budeš počuť svoj hlas.

SADIE HUNTEROVÁ (trojročná) (nahrávka):

T-to je k-k-kúzlo.

MAY BETH FOSTEROVÁ (nahrávka):

Presne tak, moja, je to kúzlo. Okej, povedz niečo sem. Povedz: „Ahoj!“

SADIE HUNTEROVÁ (nahrávka):

Ale j-ja ch-chcem-

MAY BETH FOSTEROVÁ (nahrávka):

Najprv to musíme nahráť.

SADIE HUNTEROVÁ (nahrávka)

Ale-ja t-to ch-chcem p-počuť!

WEST McCRAY:

Sadie z koktania nikdy nevyrástla. Dostatočne skorá lekárska intervencia by možno bola pomohla, ale May Beth sa nikdy nepodarilo presvedčiť Claire, aby s tým čokoľvek urobila. Pre Sadie tak bola škola doslova pekľom. Deti

nezvyknú byť láskavé, keď niečomu nerozumejú. A podľa May Beth chýbalo porozumenie aj Sadiiným učiteľom.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

Napriek tomu sa však Sadie skutočne vydarila. Aj keď si mnohí mysleli, že keď koktá, je zároveň hlúpa. Viac k tomu nemám čo povedať.

WEST McCRAY:

Štyridsaťštyriročný Edward Colburn na Sadie nikdy nezabudol. Na základnej škole v Parkdale práve začínal, keď sa v jeho triede objavila aj Sadie. Ako som spomínal, Parkdale sa nachádza asi štyridsať minút od Cold Creek a miestna škola slúži aj študentom z okolia. Edward si na svoju niekdajšiu žiačku spomína takto:

EDWARD COLBURN:

Bola utiahnutá, pretože si z nej spolužiaci robili posmech pre to koktanie... Robili sme, čo sme vedeli, aby sme jej vytvorili adekvátne podmienky, ale musíte si uvedomiť, že v Parkdale bolo vždy: málo peňazí a veľa žiakov. Ešte k tomu pridajte matku bez záujmu a – povedzme, že recept na úspech dieťaťa z toho neposkladáte. A stáva sa to oveľa častejšie, než by ste si mysleli. Nielen v prípade ekonomicky slabších vrstiev. Sadie bola veľmi osamelé, rezervované dieťa. Nezdalo sa, že by mala veľa záujmov. Ak vôbec nejaké. Bola neprístupná, dokonca viac než to... Takmer by som povedal, že bola akási večne duchom neprítomná.

MAY BETH FOSTEROVÁ:

A potom prišla Mattie.

WEST McCRAY:

V albume May Beth predstavuje príchod Mattie polaroidová snímka dňového batôžka v náručí šesťročnej Sadie.